AVİM Yorum • No: 2019 / 62 • Ekim 2019

PAŞİNYAN YÖNETİMİ ERMENİ PROPAGANDASINA AĞIRLIK VERİYOR

Berfin Mahide ERTEKİN

Misafir Araştırmacı

Yaşadığımız çağda dış politika/iç politika ayrımının bulanıklaşması ve küreselleşmenin de etkisi ile propaganda veya daha bilimsel ve sistemli şekli ile kamu diplomasisi büyük önem arz etmektedir. Zira artık dünya, kitlelerin yani toplumun siyasete ve politika yapımına yön verdiği bir zaman dilimindedir. Ermenistanın yeni yönetimi de yabancı ülke toplumlarını ve diğer ülkelerde yaşayan Ermeni asıllı vatandaşları etkilemek için dış politikasının bir parçası haline getirdiği propagandayı kullanma yoluna başvurmuştur.

Ermenistan, uluslararası toplumun dikkatini çeken propagandalar yapma çabası içinde olduğundan uluslararası şahsiyetler ve olaylar Ermenistan için bir fırsat ve araç niteliğindedir. World Congress on Information Technology (WCIT) 2019 yılındaki kongresini Ekim ayında Ermenistanın Erivan kentinde düzenleyecektir. Ermenistan, dünya üzerindeki diğer ülke vatandaşlarının ve popüler kültürü takip eden yeni neslin dikkatini çekebilmek için bilgi teknolojileri ile ilgili konuşmaların yapılacağı platformda çeşitli şirketlerin CEOlarının ve mühendislerin yanında bir de Ermeni asıllı Amerikan vatandaşı olan ve çoğu kişi tarafından reality show yüzü olarak tanınan Kim Kardashianı konuşmacı olarak takdim etmektedir.[1] Bir başka örnek ise Paşinyanın Los Angelesda yaptığı miting ve mitingin içeriğidir. BM Genel Kurulu için ABDde bulunan Paşinyan, Los Angeles şehir merkezinde Ermeni Diasporasına hitap ederek pan-Armenianism (pan-Ermenilik) görüşünü anlatmıştır. Bu fikir kapsamında diaspora Ermenilerine bulundukları ülkeler ile Ermenistan arasındaki bağların sıkılaşması ve Ermenistanın tanıtılması yönünde faaliyetlerde bulunmaları çağrısını vurgulamıştır.[2] Bu miting, propaganda ya da kamu diplomasisinin en belirgin biçimidir. Los Angelesda kendi diasporasına seslenen Paşinyan hem Ermeni asıllı ABD vatandaşlarını, hem de diğerlerini etkileme çalışmıştır. Bu şekilde Ermenistan iddia ve söylemlerinin diaspora aracılığı ile bulundukları ülkede gündemde tutulmasını sağlamayı hedeflemektedir. Aynı şekilde Paşinyan tarafından bir başka konuşma yine Los Angelesda Ermeni Cemaatine yapılmıştır. Paşinyan konuşmasında, Ermeni asıllı ABD vatandaşlarının Ermenistandan bir ev satın alması ve aynı zamanda Ermeni vatandaşlığına da sahip olması gerektiğini belirtmiştir.[3] Ermenistanın propaganda yapmasında ki bir diğer sebebin de diasporayı sadece 1915 olaylarını gündemde tutmak için araç haline getirmesi değil, ekonomik anlamda Ermenistana yatırım yapmalarını sağlamak olduğu açıkça görülmektedir. Buradan hareketle Paşinyan, Ermeni asıllı ABD vatandaşlarına ve onlar aracılığı ile dünya üzerindeki diğer Ermeni asıllı vatandaşlarına mesajlarını ulaştırmaktadır.

Burada amaç, yabancı ülkelerdeki toplumların Ermenistan hakkındaki düşüncelerini, Ermeniler lehine şekillendirmek, aynı zamanda 1915 olaylarının gündemde kalmasını sağlamaktır. Ermenistan söylem ve iddialarını uluslararası hale getirmekle, yurt dışındaki diasporasından ülkesine yatırımcı çekmeyi hedeflemektedir. Böylelikle hem Ermenistanın hem de Ermeni Diasporasının siyasi çıkarları ön planda olacaktır. Bu bağlamda Ermeni Diasporası, propaganda yapmak ve propagandaların yerine ulaşmasını sağlamak için önemli bir araçtır. Dolayısı ile yapılan propagandalar kendini en çok Batıda göstermektedir.

Geliştirilen/sürdürülen bir başka kamu diplomasisi örneği ise Ermenistanın sözde soykırımı anmak için 2020 yılında organize edeceği etkinliğin icra ediliş şeklidir. Ermenistanda 105 piyano eşliğinde Ermeni bestecilerin eserleri çalınacak/söylenecektir.[4] İcra ediliş bakımından propaganda olarak düşünülmesine sebep olan konu ise dünyanın çeşitli ülkelerinden sanatçılar getirtilerek anma etkinliğinin düzenlenecek olmasıdır. Sözde soykırımı anma töreninde büyük ve ses getiren bir etkinliğe imza atmayı hedefleyen hükümet, dünyanın çeşitli ülkelerinden sanatçı getirterek anma etkinliğini, ilgili sanatçıların ülkesinde de konuşulur hale getirmeyi planlamaktadır. Bir başka propaganda örneği ise 24 Eylül tarihinde Fransa ve Ermenistan arasında imzalanan anlaşmadır. İmzalanan anlaşmaya göre Ermenistan Ulusal Arşivi ile Paristeki Holokost müzesi Mémorial de la Shoah arasında Holokost ve sözde Ermeni soykırımı hakkındaki arşiv belgeleri değişimi yapılacaktır.[5] Ermenistanın buradaki amacı Holocaust ile 1915 olaylarını bir tutarak Yahudiler ile ortak bir kadersel bağ yaratma stratejisi uygulamaktır. Bu sayede Holokost ve 1915 olaylarını harmanlayarak zihinlere iki olay arasında benzerlik olduğunu benimseterek toplumlara mesaj vermek istemektedir. Sorgulanması gereken husus, arşiv bilgilerinin objektifliği ve çeşitliliği ile birlikte arşivlerin konusu ve hukuki boyutu bakımından tutarlı olup olmadıklarıdır.

1915 olayları konusunda Türkiye akademik çalışmalara vurgu yapmaktadır. Türkiyenin akademik çalışmalara, Ermenistanın ise propagandalara ağırlık vermesi, iki devletin uzlaşma yoluna girmesini zorlaştırmaktadır. Zira propaganda ölçülü kullanılmadığında hedef kitlesine nefret ve düşmanlık aşılayan bir silaha dönüşmekte ve uzun vadede, uzlaşma yoluna girildiğinde nefret ve düşmanlık aşılanmasına sebep olan taraf ölçüsüzce yürüttüğü propaganda sebebi ile hedef kitlesince sorgulanabilmektedir.

Tüm bu gelişmeler göstermektedir ki, Ermenistan gündemde kalmak adına çok taraflı propaganda girişimlerinde bulunmaktadır. Gerek 1915 olaylarını gündemde tutarak siyasi çıkar elde etme isteği, gerek ekonomik yatırımlar için Ermenistanın gündemde tutulmasını sağlama çabası akıllara Ermenistanın gerçekten ne istediği sorusunu getirmektedir.

Fotoğraf: Armen Press

[1] Kim Kardashian to visit Armenia to participate in WCIT 2019, *Armen Press,* 10 Eylül

2019, https://armenpress.am/eng/news/987464.html

[2] Pashinyan presents idea of Pan-Armenianism at Los Angeles rally, *Armen Press*, 23 Eylül 2019, https://armenpress.am/eng/news/989010.html

[3] Every Armenian should have a citizenship of Armenia Pashinyan on repatriation, *Armen Press*, 23 Eylül 2019, https://armenpress.am/eng/news/989016.html

[4] Ermeni Soykırımının 105. yıldönümünde 105 piyano Tsitsernakaberd Tepesinde yerleştirilecek, *Ermenistan Kamu Radyosu*, 17 Eylül 2019, https://tr.armradio.am/2019/09/17/ermeni-soykiriminin-105-yildonumunde-105-piyano-tsitsernakaberd-tepesinde-yerlestirilecek/

[5] Ermenistan ile Fransa arasında Ermeni ve Yahudi Soykırımlarına dair arşiv belgeleri değişimi gerçekleştirilecek, *Ermeni Haber Ajansı*, 25 Eylül 2019 https://www.ermenihaber.am/tr/news/2019/09/25/Ermenistan-Fransa-Soyk%C4%B1r%C4%B1m/165144

Yazar Hakkında :

Ankara Özel Tevfik Fikret Lisesi mezunu olan Berfin Mahide Ertekin Lisans eğitimini 2019 yılında TOBB ETÜ Uluslararası İlişkiler bölümünde tamamlamıştır. 2019 yılında Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) 3 aylık uygulamalı eğitim programının ardından Misafir Araştırmacı olarak AVİM'e katılmıştır.

Atıfta bulunmak için: ERTEKİN, Berfin Mahide. 2026. "PAŞİNYAN YÖNETİMİ ERMENİ PROPAGANDASINA AĞIRLIK VERİYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2019 / 62. Ekim 02. Erişim Kasım 17, 2026. https://avimbulten.org/tr/Yorum/PASINYAN-YONETIMI-ERMENI-PROPAGANDASINA-AGIRLIK-VERIYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır